

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15
CELOLETNO DIN 60 / ZA
INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTINO / OGLASI PO
CENIKU / POSAMEZNA
ŠTEVILKA PO DIN 150.
POŠT. ČEK. RAČ. B. 188

ORJUNA

Orjuna ne bo razpuščena.

V enem izmed naših prejšnjih uvodnikov, o katerem je »Slovenec« trdil, da kaj tako zločinskega, revolucionarnega in protizakonitega še ni čital, smo poudarili, da smo kot lojalni jugoslovenski državljani pripravljani priznati vsako vlado, ki ji kralj na temelju ustave izroči v roke krmilo države.

Naglasili smo obenem, da ne moremo verjeti, da bi se naša jugoslovenska vlada, ki bi hotela porušiti našo organizacijo, ki predstavlja tako realno vrednoto v računih vsakega jugoslovenskega politika.

Naše stališče je bilo jasno povedano, brez ovinkov smo dejali, da bomo v diaspori krotki kot golobje in zviti kot kače in da gorje jim, ki bi hoteli s persekucijami dirati v nas. Taka je bila naša izjava, jasna, krepka in odločna, kar nič zločinskega, revolucionarnega in protizakonitega ni bilo na njej.

Rekli smo tudi, da bomo na straži, ne res publica aliquid detrimenti capiat v pogledu enotnosti države in narodnega edinstva. Ponojno smo se izrekli zoper avtonomije in plemenske federacije in podčrtali, da stopimo v slučaju nevarnosti odkrito na plan proti razdiračem, da vidimo, kdo bo koga. Post festum tudi lahko priznamo, da smo bili za tak primer dobro pripravljani in da se nisimo bali neuspeha za svoj nastop.

Kvarožugoni pa so se hitro ulesli in naš pokret cvete in se razvija dalje.

Čika Ljuba, ki mu pravijo Mrav, ker je priden ko mravlja, namreč ni prišel razdirat, temveč pomagat na gradbi države, zato ni mogel ustreči iskrenim željam naših klerikalcev, kojih ceterum censeo Orjuna esse delendam se je ponavljal sicer z vso vehemenco, pa brez zaželjenega uspeha.

»Slovenčevcem« povemo na uho: Čika Ljuba je natančno poučen o naši ljubljanski Vidovdanski proslavi, beograjski praznik žrtve je videl na lastne oči in ni bil niti trenutek na nejasnem, kaka vrednota je Orjuna. »Slovenec« je s par neblago dišečimi besedami odpravil našo Vidovdanko proslavo, toda skriti je pod lonec ni mogel. Tudi na najvišjem mestu smo zapisani dobro in tam se na predlog o razpustu Orjune vedno čuje odločen: Ne, Orjuna ni treba, ona dobro radi!

Vlada se menja, država pa ostane in ž njo Orjuna, kajti ona ima svoj temelj v državi sami in v narodnem edinstvu, ki postaja iz besede in ideje z vsakim dnem bolj in bolj realen političen faktor, ki preko njega ne more in ne sme noben politik.

Vpliva naši klerikalni poslanci v Beogradu nimajo nikakega. Razen g. Hohnjeca, ki je zelo vpoštevani in ki samo zato ni mogel postati minister, da dela lahko v posebnih odsekih, in razen g. Kulovca klerikalci

ne morejo postaviti nikogar izmed svojih junakov. Kadar namreč govore v odsekih o važnih državnih vprašanjih Voja Veljković, Voja Marković, Ljuba Jovanović in drugi »Balkanci«, tedaj morajo utihniti kot ignorantski šolarčki izvoljeni zastopniki »velekulturnega samoniklega« slovenskega ljudstva! Žeboti, Kremzarji, Vesenjaki in kako se še imenujejo veličine in dike naše, ki je njih poslansko delovanje izčrpano s tem, da vlečejo dnevnicke in kot odgovorni uredniki kujejo s svojo poslansko imuniteto podle in lažnjive napade na svoje sodržavljane, so v odsekih absolutno nevarni in siromak g. Hohnjec mora delati mesto njih za vse druge. Velečastiti g. dr. Korošec je namreč velik samo na agitaciji, poudarjamo, da do sedaj še ni delal v odsekih, da o drugih niti ne govorimo, kajti Žebot v odseku bi bil kot idijot pri substlni modroslovni razpravi.

Naravno je tedaj, da se srčna željica o razpustu Orjune ni mogla upoštevati, ko jo predlaga 21 poslanec, ki odležejo samo za pol drugega moža! G. Hohnjec, cel mož, je prepameten, da bi bil vstrajal na zahtevi, g. Kulovec, pol moža, je kljub svoji znani klerikalni enostranosti in zagrizenosti tudi odnehal, ostali pa itak nimajo glasu v posvetu modrih mož. Tako se je zgodilo, da Orjuna živi, prospeva, cvete in se širi, čeprav so naši klerikalci na vladi.

G. Ljuba Davidović je izvršil brezsporno veliko delo: Odstranil je našega »sivega premijera«, kakor se zdi za vedno, ter s tem odsekal korupciji korenine. Rade Pašič, razvajeno dete, ki mu je bila država samo molzna krava, Laza Marković, ki je pravico delil proti dobri nagradi, Velizar Janković, ki je krmil iz državnih sredstev celo pokvarjeno žlahto, so pali obenem s Pašičem.

Nastop nove vlade je zanimiv še z drugega vidika. V imenu reda, pravice in zakonitosti so se preiskale vse obdolžitve proti Orjuni in glej! na mah so se razblinili vsi grozni zločini v puh in prah, zločinov, ki so naganjali pobožnega »Slovenca« dan na dan v sveto jezo, da je kričal po preiskavi, sodbi in obsodbi Orjunašev, kar naenkrat več ni. Svobodni se šetajo »zločinci« ob belem dnevu po beli Ljubljani in široim mile domovine. Pobožni »Slovenec« si je noč in dan izmišljeval bajke o umorih, o zmečkanih prstih in podobnih grozodejstvih, toda vse te sanje so doživele klaverno polom, kakor ona veleznaničiva bajka o ti-sočakih italijanskih lir in o pobeglih Orjunaših-veleizdajalcih. Laž hodi na kratkih nogah, neumnost pa ima plitve korenine!

Mravlji Davidoviću se je tudi z velikim trudom posrečilo, da je spravil 21 slovenskih poslancev iz udobnega opozicijskega brezdelja s

težko muko na konstruktivno delo. Zdaj se bo namreč lahko pokazalo, kdo je mož na svojem mestu in kdo je trot, ki je za samo napoto, spotiko in nadlego. Zdaj bodo morali naši klerikalci uvideti, da je treba v parlament pošiljati, če že ne mož, vsaj ljudi, ne pa Žebotov, ki jih ne moremo kljub najboljši volji šteti niti med ljudi niti med možel! Parlamentarno delo obstoji v glavnem iz dela v odsekih in tu je Slovenija zelo zelo na slabem, preveč je med našimi poslanci Žebotov, premalo ljudi in še manj mož! Žebot je namreč i species, i genus!

Vsa naša upravna, notranje — in zunanje politična modrost, finančna in gospodarska sposobnost, kulturna superijornost in in državniška modrost se bo pokazala — kakor se je že opetovano — kadar bodo povzeli besedo v raznih odsekih stari borci bivše srbske države. Kakor učenčki bodo naši poslanci, kajti slišali smo one može in poznamo zatopnike našega ljudstva, zato vemo, da bo tako, kakor je že bilo: Srbini bo delal, mislil in ukrepal, naši bodo samo kimali. Želimo jim, da bi uvideli svojo ničevost, — Žebot je ne bo uvidel, — odkod volu uvidevnost? —

Uverjeni smo, da bo g. Hohnjec sam napravil selekcijo za bodoče volitve, kajti on dela mesto volov, ki se samo rede in pasejo.

Taka je politična konstelacija, in naš klerikalizem v njej ni vodilni planet, le ponižen trabant je, srečen, da se sme vrteti okoli večjih.

Ni nas strah, da bi naš in muslimanski klerikalizem škodovala državi, niti eden niti drugi ne pomenita mnogo v sedanjih konstelacijah. Vrhutega imamo zglede iz politike raznih narodov, kako se intranzigentni politik pomiri, ko pride na vlado in ko mora delati pod strahom odgovornosti in ljudske sodbe. Lepo krotki bodo i Kroščevci i Spahovci.

Ni nas tudi strah pretečega Radića, ki se z rdečo zvezdo vrača na domači jug. Ohol in nedosegljiv je zakonu za svoja veleizdajstva, toda na obzorju se že kaže za slučaj Radićeve intrinsigence kontura Ljube Jovanovića, da v danem trenutku stopi na branik države.

Ni baš vzroka za malodušnost. Ne vemo sicer, kaj prinaša Radić, ne vemo, kaka nova mamila pripravljaja veliki demagog, toda uverjeni smo, da se bo našlo sredstvo in način, da se obrezuspeši njegov triumfalni pohod po Jugoslaviji!

Bodoči tedni bodo pokazali, kaj namerava tajinstveni demagog; uverjeni smo, da bo vlada sama nastopila proti njemu, ako bi skušal znova ruvati proti obstoju države in se bratiti z našimi sovražniki.

Mislimo, da bo potem čas, da se likvidira radićevstvo, pa naj bo še tako vroča ta kaša, ki se je tako ogibala naš bivši »sivi premijer«. Pri likvidaciji tega šarlatanskega in demagoškega pokreta bo Orjuna rada in učinkovito pomagala vsaki vladi.

Jugoslovani! Nacionalisti!

V petek dne 15. t. m. priredi
Oblastni odbor ORJUNA v Ljubljani

cvetlični dan.

Pomagajte Orjuni!

od 15.-25. avg.

IV. vzorčni velesejm
v Ljubljani

Najugodnejša prilika
za nakup vsakovratne najboljše in najcenejše robe tu- in inozemstva.
Velesejmske legitimacije se prodajajo v denarnih zavodih vseh mest in dajejo pravo na 50% znižano vožnjo tudi na hrzovlakih (razen S.O.E. in br. 3, 6).
Prirodne krasote Slovenije. Stanovanja preskrbljena.
Dnevne vstopnice se dobe pri blagajni za ceno 10 Din.

OBLEKE
NA
OBROKE
OB
MESTNI TRG 5
BERNATOVIC

Tovarniške zaloge i. češke
steklarne KVJOV v Ljubljani.

Steklenice
za konjak, za rum, za sifon, za
pokalice, za zdravila ter druge
vseh vrst ima v zalogi trdka

„ČERNOJUG“ v Ljubljani,
v palači Ljubljanske kreditne banke.
Telefon 389.
Dobavljamo tudi po naročilu iz tovarne.

Denite
v juho in prikuhe
krepčilo hrane

JUHAY

imate iz preprostih jedil
izvrstno, zdravo in
redilno hrano.

POOBLAŠČENI
DOBAVITELJ
VSEH
UNIFORMSKIH
POTREBŠČIN
OR. JU. NA.

LJUBLJANA

PETER CAPUDER

Dalmatinova ulica
Palača Vzemne posojilnice

Zahtevajte brezplačen cenik, navodila za mero in plačilne pogoje.

VESELJE IN ZADOVOLJSTVO

sije z obraza vsake gospodnje, ko vidi snežno-perilo perilo. Z lahkoto in malo denarja doseže to, ako kupuje vedno le

milo GAZELA

katerega se dobi v vsaki trgovini!



Rezna pisarniška lepila.
THE REX CO., Ljubljana.

Krasno zobovje doseže se le pri stalni uporabi „ITO“ zobne paste.

KARO-čevlji
Maribor, Koroška 19.

Darujte
za Šlajpahov fond!

DOKAZANO je, da je naš
DOMAČI IZDELEK

Izberne in izdatne kakovosti, vsled česar ni treba kupovati tu-lijih izdelkov, temveč vsaka štedljiva gospodinja naj zahteva

Izrecno le KOLINSKO ČIKORIJOL!

P. N.
TRGOVCI!


Za OD
IV. LJUBLJANSKI
15.-25. VIII.

VELESEJEM

so zavedajte, da
imajo oglasi v Orjuni
NAJBOLJŠI USPEH!
Zato NE POZABITE
PRAVOČASNO PO-
SLATI Vaša
INSERATNA NAROČILA!

UPRAVA.

NOVOSTI



NOVOSTI

REMINGTON Mod. 12
brezsilni pisalni stroj izključno zastopstvo
Franc Bar
pisalni stroji.
LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje št. 5.
Telefon št. 407.

Splošno ključavničarstvo
Josip Rebek
Ljubljana
Cankarjevo nabrežje št. 9
se priporoča za vsa v to stroko
spadajoča dela.

EKONOMSKA ORJUNA, LJUBLJANA

osrednja reg. zadruga z o. z.

Gledališka ulica št. 8.

Telef. št. 920. — Pošt. ček. rač. št. 13.742.

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun tudi od nečlanov ter jih obrestuje najugodnejše. — Večje stalne vloge obrestuje po dogovoru. — Daje svojim članom posojila ter izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle najkulantnejše.

Polom obrekovalne gonje proti Orjuni.

Minula sobota in nedelja sta bili klerikalcem dva zgodovinska dneva, ko se je pokazalo, da Bog pravice še živi. Tista večna roka, ki je pred tisočletji zapisala na Mojzsovo bronasto ploščo osmo zapoved:

»Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega!« je nenadoma posegla v zločinsko gonjo »Slovenčevih« lopovov proti Orjuni in jih je moralno zadušila v njihovem lastnem blatu.

Mislili so, da je sad brezverske lažne ofenzive proti naši organizaciji dozorel in da je napočil dan za najhujši, uničevalni udarec. V soboto, dne 9. t. m. so navalili. V nedeljo, 10. t. m. so morali sami priznati svoj katastrofalni poraz. Ker pa je priznanje klerikalnega štaba v Kopitarjevi ulici zavito in izkrivljeno, podamo mi objektivno sliko dejstev, ob kateri bo poštna javnost šele prav izmerila ogromno dalekosežnost »Slovenčevoga« poloma.

Predzgodovina.

Kakor vsak ve, je bila »Slovenčeva« posebna izdaja z dne 2. junija poslednja številka tega lista, v kateri je zmogel napraviti Orjuna še nekaj objektivne resničnosti. Vendar pa se napoveduje lažniva burja že v tej številki s prvo zabeležbo bajke o ustrelejem Fakinu. Izhajaje od te bajke je otvoril »Slovenec« na našo organizacijo pravi bobnajoči ogenj podlih obrekovanj, v katerih je očital tako Orjuni kot celoti, kakor posameznim članom nebroj lopovščin in grozodejstev, ki se niso nikoli zgodila! Očital nam je,

da smo plačani mezdniki težke industrije;
da smo mi izzvali krvavi spopad v Trbovljah;
da smo najeta Pribičevićeva garda;
da prejmemo toliko in toliko mezde na dan;
da nam je g. Pribičević nakazal 400.000 Din podpore;
da smo bestijalno pohabili komunistu Juvana;
da se je našlo pri našem članu Grubišiču vlomilsko orodje — in še nešteto drugih grehov, za katere ni navel nikoli niti enega, najmanjšega dokaza! Mi smo bili na-

pram tem barabskim izmišljotim nam, s katerim je »Slovenec« hujskal klerikalne in komunistične množice zoper nacionalni pokret, docela brez moči. »Slovenčev« odgovorni urednik Kremžar je kot narodni poslanec imun in možnost, da bi dali obrekovalcem priliko, dokazati svoje podle klevete pred sodiščem, nam je bila odvzeta. Preostajalo nam je samo, da kaznujemo odgovorne osebnosti izven mej pozitivnih zakonov. Te poti pa nismo hoteli ubrati, ker smo trdno zaupali, da napoči trenutek, ko bo tudi brez »orjunaškega nasilja« vsem svetu očitno:

»Slovenec« je nesramno lagal!

Verjelo je klerikalcem mnogo ljudi. Vso državo so napolnili z obrekovanjem Orjuna, da bi uverili jugoslovansko javnost, češ, v Sloveniji so otvorili nacionalisti dobo brezpravja in nasilja. Jugoslovanski klub je v skupščini interpeliral, ponavljaše s podpis g. Korošca in tovarišev vse satanske izmišljotine, ki so jih po naročilu izkuhali plačani mezdniki v »Jugoslovanski tiskarni«. Tako so si klerikalci pripravljali od kraja do konca zlagane razloge, na temelju katerih bi mogli ob popolnem prevzetju oblasti z ognjem in mečem razgnati »Orjuna« (kakor da je to tako lahka stvar!) in reči zapeljivemu ljudstvu: »Evo, kaj se vam je obetalo v znamenju narodnega edinstva! Zdjaj vidite, da je edina rešitev v federaciji!« Med tem so romali člani naše organizacije zaradi klerikalnih denunciacij po vrsti v preiskovalni zapor.

Ta obrekovalna gonja zoper Orjuna in to preganjanje nacionalistov sta nas živo spominjala leta 1914. in naslednjih, ko so spravljali klerikalni ovaduhli naše najboljše ljudi v ječe in na morišča. Vsakemu poštenemu človeku pa so bili tedni od Trbovelj do 10. t. m. doba strašnega, pretresljivega spoznanja, kako globoko je pala nekdanj tako širom znana slovenska poštenost in kako pod psa je zašla javna morala v stranki slovenske katoliške duhovščine, da je moči rabiti v političnem boju tako zavržena sredstva. Te čase je bilo marsikoga v dno duše sram, da je Slovenec!

V vsaki, tudi najciviliziranejši deželi sveta (klerikalci so dokazali urbi et orbi, da se pri nas o civilizaciji govoriti ne sme in ne more), bi se lahko zgodilo v takem primeru, da bi segla po nedolžnem opsovana in v svoji najprimitivnejši človeški časti zanikana žrtev po samopomoči in bi si krvavo ukrojila pravico; na vesoljnem evropskem zapadu je ni porote, ki ne bi oprostila takega dejanja. Mi, ki nas je »Slovenec« primerjal z zvermi, tega nismo storili. Pač pa smo v 36. številki svojega lista pokazali ob zgledu g. Izidorja Cankarja, kako skele že očitki grehov, ki jih je napadenec res zakrivil; in smo pokazali na prevzvišeni koži gospoda škofa Jegliča svoj trdni namen, ne prizanašati nikomur in ničemu, ako se »Slovenčeve« hijene ne odločijo spoštovati časti vsakega tudi najponižnejšega našega člana.

S tem smo jih pripravili v besnost. Zafurkljivo pismo, ki so ga poslali br. predsednik Kranjec, Debeljak, Peric, Zajc in Kukec po nekem znancu v Postojno, da je odondod z laškimi poštnim pečatom prispelo na »malocenjen« naslov »Slovenčevega« uredništva, jim je vtačnilo idejo toli krvavega in podlega obrekovanja, da mu zlodejstva vseh žurnalističnih lupov tega sveta ne premorejo enakega. Pencč se od jeze nad tem, da smo se mi osmelili dvigniti zaštor iznad resničnih grehov gg. Izidorja Cankarja in škofa Jegliča v skromno priznanje za barabstvo, s katerim so oni lagali, da smo Orjunaš plačanci, da se je našlo pri ubogem mladem nacionalistu vlomilsko orodje itd., so v soboto, dne 9. t. m. z debelimi črkami objavili dve »izvirni« poročili iz Postojne, ki se glasita:

Velezdajalski čin pobeglih Orjunašev.

Italijanska vlada plačuje izdajalce.

Postojna, 8. avg. (Izv.) Tukaj se ravno sedaj nahajajo iz Jugoslavije pobegli člani »oblastnega odbora« Orjuna iz Ljubljane. Sam Mussolinijev odposlanec jih je sprejel in jim obljubil vso pomoč od strani Italije, pripravljen, da izvrši vse njihove zahteve. Italijan-

ska vlada je tem Orjunašem dovolila tudi stalno mesečno podporo; inž. Marko Kranjec bo dobival mesečno 5000 lir, Debeljak 2500 lir in ostali člani po 500 lir. Vsi poštni ljudje obsojajo to izdajstvo Orjunašev in so prepričani, da so bili že prej v Jugoslaviji v službi Italije. Zato so toliko kričali o »nacij« in svojem nacionalizmu, da bi prikriili svoje izdajstvo.

Postojna, 8. avg. (Izv.) Naknadno je doznal Vaš dopisnik, da je dobil podprefekt v Postojni strikten nalog svoje vlade, da mora izpolniti vsako željo oblastnega predsednika Orjuna, ne da bi prej zaprosil tržaško prefekturo za tozadevne instrukcije. Dalje se je ugotovilo, da je inž. Kranjec že prej dobil podpore v znesku 20 do 30 tisoč lir. Ob priliki incidentov na italijansko-jugoslovanski meji se je izplačalo 75 tisoč lir kot prvi obrok na vsoto 250 tisoč lir, katero vsoto je določil fašistovski svet. Tudi list »Orjuna« se je vzdrževal potom podpor s strani laške vlade. »Orjuna« je prejela mesečno 8 do 10 tisoč lir, ki jih je nakazala »Banca d'Italia« na račun »Conto di Stampac« in sicer preko »Slavenske banke«. Dalje je tri četrtine kapitala »Ekonomsko Orjuna« v Ljubljani založila »Banca di Roma«. Kdo je to vsoto založil, se ne ve, ker je ta postavka vknjižena v omenjeni banki kot izguba. Prokurist te banke, De Fleri v Rimu, je izjavil, da je bila vsota namenjena za »Ekonomsko Orjuna« v Ljubljani.

Toda ušteli so se. Celo med pristasi njihove lastne strauke se je dvignil vihar ogorčenja in marsikateri klerikalec nam je zatrdil, da »take svinjarije SLS še ni zakrivila.«

kakor jo je s to pekleno klevetol »Slovenčev« uredništvo je najbrže dalo svojo satansko laž telefonično Jugoslovanskemu klubu na razpolago, kot snov za novo klevetno interpelacijo. Toda g. Korošec je zvitejši od g. Smodeja. Pomislil je, da mu ljubljanske klerikalne barabije o podkupljenih Orjunaših noben pes na beograjskih ulicah ne bo verjel; pomislil je tudi, da so naši sumadinski bratje v teh stvarih občutljivi in da bi se utegnil najti med njimi vročekrvnež, ki bi spisal na tolsti hrbet g. podpredsednika ministr-

skega sveta obširno in temeljito razpravo o nedopustnosti takih bojnih sredstev. Zato je prišlo iz Beograda točno

povelje k umiku!

Umik pa se je izvršil zelo nespretno. V nedeljo, 9. t. m., je objavil »Slovenec« pod zaglavjem »Novo lopovstvo Orjuna« trditve, da je bil z vestjo o »velezdajalskem činu pobeglih Orjunašev« mistificiran; mistifikatorji so po njegovem mnenju seveda Orjunaš sami, in to, da so ga potegnili za nos, je kajpak »nova orjunaška lopovščina«. Mi pravimo, da ne bi bilo prav nikaka lopovščina, ako bi bili »Slovenca« po tolikih razbojniških obrekovanjih, ki jih je izbljuval na našo čast, enkrat res potegnjena za nos; da bi bila to, kakor stvari zdaj stoje, samo velika taktična zmaga z naše strani. Toda da na žalost ni

o mistifikaciji niti govora!

Noben naš član se ne bi mogel tako daleč izpobabiti, da bi potegzal »Slovenca« z izmišljotinami, o katerih bi moral vedeti, da jih bo klerikalni list izrabljaj v blatenje naše organizacije! »Slovenec« trdi, da so mu telefonirali njegove »postojnske vesti« v soboto ponoči. Izključeno pa je, da bi zasnoval kak šaljivec v nočni uri svojo »mistifikacijo« tako podrobno z vso natančno logično zvezo in vseni podrobnostmi!

Infernalna klerikalna kleveta o Mussolinijevih lirah in Orjuni je bila skrbno premišljena in od kraja do konca skovana v »Slovenčevem« uredništvu, ki je podalo neskomu še v soboto opoldne po telefonu kategorično zagotovilo, da je resnična!

Potegnimo črto in končajmo račun. Rezultat se glasi:

»Slovenec« je vendar že enkrat, vsaj v enem primeru, posredno sam priznal, da je nesramno, brezvestno in brezčasno lagal, ko je blatil Orjuna.

In zdaj vas vprašamo, lopovi:

Kdaj boste priznali, da ste enako nesramno, brezvestno in brezčasno lagali o nas vse od 1. junija pa do današnjega dne? Kdaj boste požrli svoje banditske klevete, da smo za svoje nacionalno delo in priprisanje plačani, da dobivamo od Pribičevića milijonske podpore, da lomimo delavcem prste in da se je našlo pri Slavku Grubišiču vlomilsko orodje?

Ali mislite, da živi po bitki na Marni, ki jo je doživelo vaše protinacionalno kačaštvo dne 9. in 10. avgusta 1924, v vsej Sloveniji le še en sam osel, ki ne bi uvidel, da so vse to same »mistifikacije«, izležene v vašem duplu v Kopitarjevi ulici kakor lopovščina o Mussolinijevih lirah?

Zapomnite si, da vam niti v tem trenutku upravičenega zmagoslavja ne odпустimo ničesar; dolg, ki se kopiči izza Trbovelj, bo plačan, ali pa mi nismo mi. Toda ako vam je do tega, da se vrši naš boj v mejah evropske civilizacije,

priznajte in prestanite!

Priznajte in prestanite s temi razbojniškimi klevetami izza Kremžarjevega hrbta, ali pa vam bomo še čisto drugače pokazali, da orjunaška čast ni mehka slama, ob katero si sme nekaznjeno brisati rilec vsako zanikarno prase!

Svojo zgodbo o Mussolinijevih lirah pa sprejmite s primernim komentarjem v prihodnje izdajo knjižice »Priče božjega bitja ali prst božjic«. In pripovedujte jo našemu dobremu, vernemu ljudstvu vsako leto na dan 9. avgusta, da dvignete njegov »nepokvarjen pravni čut«! Na dan svoje bitke na Marni!

Prilporučamo vsem roditeljem

KOLINSKO CIKORIJU
Izvršten oridatek za kavo.

PAVILJON
I

VELESEJEM

PAVILJON
I

Izložba izdelkov tovarnen čevljev

PETER KOZINA & KO.

TRŽIČ

Prodaja na veliko in malo:

Breg 20, Aleksandrova cesta, Prešernova ul. (Seljak),
ZAGREB, Račkoga ulica 3.

GRADBENO PODJETJE
ING. DUKIČ & DRUG
LJUBLJANA, BOHORIČEVA ULICA 24

Časopisni glasovi o „Slovenčevi“ bombi.

Ni se menda še slovenska javnost toliko nasmejala, kot te dni, ko je izvelele žegnani »Slovenčev« urednik svoj zarjaveli možnar in ustrelil v jasni dan najbolj smrdečo bombo, odkar živi slovenska žurnalistika. Mnogi so zmajevali z glavno, drugi so se smejali, tretji kleli, četrti, med njimi posebno korarska gospoda in udani privrženi edinozveličane SLS. pa so letali kot obsemeni po Ljubljani in vihтели »Slovenčev« cunjjo vriskajoč: »Eto jih, Orjunskih lopovov in njih nacionalizma! Veleizdajalci in špijoni so! Na kandelaber z njimi!

Zbegane so bile celo za hip vrste čisto pošteni Jugoslovenov. Vendar pa je moral vsak količkaj brihtni človek spoznati takoj v stilistiki vsega poročila brezprimerno zlobo, ki so jo zmogli samo pobožni Slovenčevci. Mislili so pač: »Udaril bom pastirja, ovce pa se bodo razkropile same!«

Toda tiger obrača, Orjuna pa zaobrne. In že popoldne so prinesli pošteni jugoslovenski listi poročila, ki so osvetlila vso stvar v luči resnice in poštenja.

Prvi je udaril garjavega psa iz Kopitarjeve ulice po umazanem in lažnjivem jeziku njegov stari prijatelj »Slovenski Narod«, ki mu je dokazal, da je napravil eno najinfamnejših lumparij v svojem 52. letu laži in denunciacij prebogatem življenju.

Za njim pa ga je okraščil in zdelal »Narodni Dnevnik«, tako pošteno, da mu moremo k temu uspehu samo čestitati. Prinašamo par najkarakterističnejših mest tega »Dnevnikovega« članka z imenom »Čenče«.

»Sovraštvo dela slepo. To je stara resnica, ki pa »Slovenču« očitno ni znana, pa čeprav bi kot katoliški list moral nekaj vedeti o ljubezni do bližnjega. Ampak v svojem strankarskem fanatizmu je »Slovenec« že davno pozabil, da je sovraštvo greh in tako ga je danes pomil, da si more v resnici čestitati.«

Nato objavlja dobeseden ponatis namišljene Slovenčeve mistifikacije za koje bi skrtil rad svojo zlotosko zlobo škofov plačanec in nadaljuje:

»Treba je že precejšnje porcije nekritičnosti, da si upa napisati glasilo štirih ministrov vest, da je italijanska vlada tako dosegljiva, da nakazuje Orjunašem, ki pridejo v Italijo kar po 5000 do 500 lir mesečno plače. In divna je tudi navnost, da je ravno »Slovenčev« dopisnik izvedel za najbolj resenatna navodila, ki jih dobiva postojnski podprefekt od italijanske vlade.

Če je kljub temu objavil »Slovenec« te tatarske vesti kot suho zlato, potem se je razkril pač kot

najbolj nekritičen list, kar jih je v Jugoslaviji.

Toda polomija »Slovenca« je še hujska. Kranjc in vsi drugi Orjunaši, ki jih omenja »Slovenec« sploh niso v Italiji. Oni so samo dali poslati lastnoročno podpisano pismo »Slovenču« iz Italije in potegnili »Slovenca«, kakor menda »Slovenec« še ni bil potegnjen vseh 52 let, kar izhaja.

Past je bila nastavljena silno prosto in da je »Slovenec« kljub temu v njo štrbuknil, je mogoče samo zato, ker je vsled sovraštva slep, ker sovraži tako silno, kakor bi se sramoval sovražiti vsak v resnici svobodomiselni list, da o res krščanskih listih niti ne govorimo.

Polomija »Slovenca« je tako popolna, da je naravnost historična in da se bo javnost »Slovenču« smejala še leta dolgo.

Toda stvar je pomembna še vsled tega, ker je nakrat razkrila, s kakšnimi larifarij vestmi in argumenti se pita slovenska javnost. Pa ni čuda, če je pri nas v veljavi samo teološka politika, kakor smo dokazali v svojem včerajšnjem uvodniku. Političen nasprotnik se hotoma slika kot hudič, zakaj se ne bi razširjalo tudi najbolj neverjetnih vesti.

Ampak te teološke politike mora biti konec, ali pa smo napredek naroda zaigrali za vedno!

Tako o vsej stvari nevtralni »Narodni Dnevnik«, ki še ni nikdar zagovarjal kakega našega četudi morda prenašljivega koraka. Pač pa nas je še večkrat grajal in to popolnoma nepotrebno!

O stvari je prinesla tudi daljše poročilo »Edinost« z naslovom: »Orjuna« podkupljena od Italije, ki jo priobčujemo:

»To strašno raco je ustrelil včerajšnji ljubljanski »Slovenec« z debelimi šibrami. Ljubljanski list trdi, da se nahajajo iz Jugoslavije pobegli člani »oblastnega odbora« Orjuna v Postojni. Tu da jih je sprejel poseben Mussolinijev odposlanec. Ne samo to, temveč je po »Slovenču« odmerila italijanska vlada orjunašem masne mesečne plače, debele tisočake. Dalje trdi »Slovenec« z vsvo resnostjo, da je fašistovski svet v Rimu določil »Orjuna« v Ljubljani 250.000 lir kot nagrado za zadnje obmejne incidente. Lista »Orjuna« da ne vzdržuje nihče drugi neto italijanska vlada, a organizacija jugoslovenskih nacionalistov da je prejemale od 8—10.000 lir na mesec — seveda tudi iz Italije.

Ko smo prečitali te »informacije«, smo se prijeli za glavo. »Slovenec« hoče vendar veljati za resen list. Ubogi čitatelj, kaj mora vse prenašati. Pred dobrim mesecem nas je »Slovenec« zmerjal z izrazi »neumnega liberalna tetka« i. dr. Mislimo, da bi se mu ne mogli bolje osvetiti

nego s tem, da smo posneli njegove gornje gorostasnosti!

Pripominjamo, da je govor o kakih raci čisto neumestno, ker so »Slovenčevi« uredniki prav dobro vedeli kaj delajo. Poznamo g. Smodeja in prepričani smo trdno, da bi se on kot star novinar ne dal nikdar in nikomur tako grdo nasamariti, kot se sedaj sicer izgovarja v popolnoma v stran ustreljenem članku: »Nova lopovščina Orjuna!«

Navedli smo samo nekaj najkarakterističnejših ocen te največje svinjarije maziljencev in izvoljencev božjih v katoliški tiskarni, ki bodo še v nešteti drugi trosili važen historični dokument v orožju in sovraštvu ljubezni te krščanskega duha prevzete SLS napram ORJUNA.

H koncu pa bodi omenjeno še to, da je padel za »Slovencem« v skupno jamo tudi najboljši socialno-delavski list »Naprej«, ki je promptno ponatisnil »Slovenčev« lumparijo in jo serviral svojim »javno-zavednim čitateljem!« Sicer pa: »Gliha vkup štrliha.«



Katastrofa Orjuna.

Strašno, nepopisno grozno nesrečo nam je povzročil »Slovenec«, naš stari sovražnik z objavo horendnih številik lir, ki nam jih daje sam signor Mussolini!

Vse udarce smo dosedaj parirali, tega pa bog i bogme ne bomo mogli! Naše organizacije in njih tajništva oblegajo številne gruče Orlov, Orlic in komunistov, ki se jim cede sline po onih 500 lirah, ki jih mesečno nakazuje fašistovska vlada vsakemu Orjunašu. Plačane duše: Orli, Orlice in komunisti, ki jih je dosedaj bogato krmila mrtva roka in stostolpa belokamena Moskva, so zaduhali mastnejši plen. Zgrinjajo se in zahtevajo z veljemenco sprejem v Or-

juna. Zaman jim naši tajniki dopovedujejo, da kak mesec še ne bo obetanih nakazil za vse novovstopivše člane. Vse nič ne pomaga! Oblastni odbor, ki je že brzojavil centralnemu blagajniku fašizma de Fleriju po poldrugi vagon lir, je dal organizacijam že pismena navodila, da naj počakajo z vsprejemanjem novih članov »dok stiče novac«.

Naše glasilo bo izhajalo slejko prej (skromno) enkrat na teden — da se siple pesek v oči, dotacija v lirah pa se bo vporabila za prilogo »Orjuna«. Vsak naročnik dobi kot prilogo zlato uro z urezanim lastnoročnim podpisom samega Mussolinija.

Ekonomski Orjuna premišlja, bi-li zidala lastno palačo, ali pa bi kupila kako gotovo poslopje za prvo silo. Palača ljubljanske kreditne bi bila premajhna za to obsežno kupčijo z lirami.

Da se novo vstopivši člani malo izvezbajo, je stopil Oblastni odbor v pogajanja s Prezvzišenim glede nakupa katoliškega »stadijona«, ki ga večina novih članov in članic še pozna z lanskega katoliškega shoda. Posebne vezbalne vlake nam je železnična uprava že dovolila in Slovenija bo v par dneh mobilizirana. Vsakemu pozivu na vežbo bo priložen bankovec za tisoč lir.

Le vkup, uboga gmajna!

Lastna knjigovoznica.

Tiskarna Merkur

trg.-ind. d. d.

Ljubljana, Simon Gregorčičeva 13

se priporoča za naročila vseh v tiskarsko stroko spadajočih del.

Izvržba solidna.

Cene zmerne.

LISTEK.

Kajn.

V zadnji številki smo obračunali z možem, ki nosi danes visoko bandero samoslovenske kulture, katere najboljše sinove pa je neusmiljeno pehal v roke avstrijskih krvoslednih psov.

Danes pa se bomo pobavili z drugim nič boljšim in vrednim mu bratcem g. prof. in slovenskim kulturnim delavcem Ivanom Pregljem. Možak je našim čitateljem znan že po svoji predrznosti s koje nas je pehal z naše zemlje in nas pošiljal med hudiče. Na naš odgovor na njegovo evangelijsko in krščansko preklinjanje molči še danes kot nem. Denuncijantje znajo pač denuncirati, ne znajo in ne morejo pa zagovarjati svojega »neumnega« delovanja. Ker pa se je zadnjič »Slovenec« skliceval na veliko duševno prevratno delo slovenske katoliške inteligence, ki je pred vojno in med njo »izpodkopavala temelje Avstrije« smo šli vase in skušali najti dokaze tem »Slovenčevim« trditvam.

Našli pa smo le denunciacije g. vseučiliškega docenta dr. Izidorja Cankarja, g. prof. Ivana Preglja in še nešteti drugih, ki hodijo danes

med nami, ponosno in samozavestno, okrašeni z ordni Sv. Save. Toda resnično jim povemo, da pridejo še vsi na vrsto, ker izvali ste nas in sedaj bomo udarili. Sram nas je, da so »katoliški slovenski kulturni delavci« taki specialisti v tem, ker smatramo slovensko kulturo za sestavni del bodoče jugoslovenske kulture, toda zgodovina in fakta naj govore.

Prinašamo pesem Kajn, ki priča, da ni pesnil pesmi »Srbe na vrbe« samo pokojni Štefe, nego tudi sedanje špice slovenske katoliške moderne, ki hočejo danes skriti svoja pobalinstva za mrtvo truplo Štefeta in dr. Lampeta.

Kaj n.

Mojih otrok dvojica molitve šepeta, moja duša je žalostna...
O Bog, o Bog,
sredi zemlje s krvjo prepojene,
s krvjo junakov, krščanskih bratov,
sredi zemlje, namočene s solzami
sirot in vdov in mater,
sredi velike gomile,
sredi posvečene,
je vstal
in dvignil roko v zločin
omadeževal mater zemljo,
kri junakov in grob,
solze mater in vdov in sirot,
izsilil kletev stotisočem
bratov, vernih kralju in spominu

dedov. — Kajn!
O zemlja bedna,
kje si to zaslužila,
da si ga rodila,
ki mu je ime Kajn!
O zemlja, ti si morila!
Ti si kralja morila!
Ti si moža morila!
Ti si ženo morila!
Ti si očeta in mater sirotam morila!
Ti si ga rodila,
ki mu je ime — Kajn!
Ali je to plod, ki raste iz naših mater,
da svojega gospoda mori,
gosta iz zasede mori?
Ali je to plod mater naših?
Kajn?

— Mat! Bolno obličje zakrij!
Mera tvojih boli je šteta,
huje več ne boš zadeta,
kot te dni,
ko ti pljunil je v oči
tvoj sin, tvoj Kajn!

Mojih otrok dvojica molitve šepeta,
moja duša je žalostna.

Ivan Pregeč.

In ta pamflet ni prinesel zapiti avstrijski pes, niti patriotično-rimske orgljice »Domoljub« nego glasilo katoliške inteligence Dom in svet, l. XXVII., str. 252. pod uredništvom pesmi vrednega dr. Izidora Cankarja. Prijeli smo glavo, ko smo prečitali to pesem in razumeli marsikaj,

Razumeli smo satansko sovraštvo napram nam, ki se vsiplje iz Sodom nad nas, razumeli smo pamflet, ki ga je priobčil 10. leto po tej pesmi »Domoljub«, ki psuje Principa in tovariša z morilci. Doumeli smo tudi oni samo škofa in »Slovenca« vredni članek z naslovom Kajn, ki je izšel deset let po tem odkar se je tresla črnozolta avstrijska Pregljeva duša v zalosti.

In ta človek naj danes vzgaja našo mladino v duhu vidovdanskih herojev?, ko jim pred časom je pljunil v oči?

In danes celo čujemo, da ni daleč čas, ko bo sprejel še posebno odklovanje zato, ker mož ima nevenilve zasluge na polju slovenske kulture in katoliške misli.

Kulturna sekcija.

I. Namen sekcije je: vzgoja članov v vseh kulturnih, nacionalnih, ekonomskih in socialnih vprašanjih, posebno pa v nacionalističnem duhu.

II. Sredstva so živa in pisana beseda: predavanja, časniki, brošure. Vzdrževanje knjižnic in čitalnic.

III. Sekcija se konstituira: ko pozove predsednik mestne organizacije nekoliko članov, ki si zberejo načelnika, njegovega zamenika, tajnika, čuvarja čitalnice in knjižnice

IV. Načelnik Sekcije je polnopraven član M. O. vodi sekcijo in il daje navodila. Dolžan se je udeleževati sej mestnega odbora, kjer mora referirati o delu, stavlja predloge in sprejemati direktive.

Namestnik nadomestuje načelnika.

Tajnik vodi zapisnik članov in zapisnik sej.

Knjižničar mora skrbeti za knjižnico in jo voditi v najlepšem redu. Vse funkcije razen načelnika lahko po potrebi opravlja tudi samo ena sama oseba.

Blagajnika ni, ker finansira sekcijo mestni odbor.

V. Član kulturne sekcije more biti vsak član Mestne organizacije, ki se obveže, da bo točno in vestno izpolnjeval prevzete dolžnosti.

VI. Seje: Načelnik sekcije mora sklicati obvezno vsaj enkrat tedensko sejo, na kateri se referira o izpolnjenem delu naloženem v pretekli seji. Obenem se stavlja tudi novi predlogi in navodila za delovanje v naprej.

VII. Spore med člani sekcije rešuje načelnik. Med člani sekcije in pa načelnikom pa predsednik Mestne organizacije.

Split, 13. julija 1924.

Direktorijum.

Tihotapeci časti.

Vedno polne klevet so »Slovenčev« kolone na naš račun. Vse smo že zagrešili od greha Mice Kovačeve pa do veleizdaje. Ko pa primemo g. odgovornega urednika Franc Kremžarja za jezik se skrije pod klop in molči. Tako tudi v slučaju, ki ga je navedel »Slovenec« glede Lesec, kjer so Orjunaši po njegovem »objektivnem« poročanju vse zajedli in zapili, pa ničesar plačali.

Z ozirom na to zlobno laž je poslal lastnik gostilne g. Legat popravek odgovornemu uredniku g. poslancu Kremžarju. Žalibog pa ga ni bilo moči najti na pošti niti v Ljubljani niti v Beogradu. Zato pa pri našamo mi njegov popravek.

V Lescah, dne 18. julija 1924.

Gospod

Fran Kremžar, narodni poslanec

Ljubljana,

Kopitarjeva ulica 5

zasebno!

Z ozirom na dopis iz Lesec, objavljen v 160 šte. »Slovenec« z dne 16. 7. 1924. na 3. strani v 4. koloni, zahtevam v smislu § 19 tisk. zak., da objavite po tem zakonom določili v prvi prihodnji številki na istem mestu in z istimi črkami naslednji popravek:

Ni res, da so Orjunaši »pri Legatu pili in jedli in odšli na vlak« in da se še zmenili niso, ko so natakariče klicale za njimi, kaj poravnajo ceho, in ni res, da so natakariče pozneje vpile, da bo morala ori. organizacija poravnati škodo, res pa je, da so vsi Orjunaši v gostilni pri Legatu vse, kar so povžili, redno in pošteno plačali in res je, da takšnih prizorov ni bilo v moji gostilni nikdar. Res je nadalje, da je dne 6./7. t. l. ena natakariča mislila o 2 gostih, da nista plačala, pri takojšnji kontroli pa je dotična natakariča svojo zmoto takoj spoznala.

Fr. Della Valle, roj. Legat.

Pismo br. inž. Kranjca.

Spoštovani gospod Niko D o m e n k o, l. drž. pravdnik v Ljubljani.

Da se ne bode moje in mojih tovarišev ravnanje krivo tolmačilo, si usojam Vam, g. drž. pravdnik, napisati nekoliko pojasnil.

Odkar sem začel trezno misliti, sem sprejel jugoslovensko idejo in postal njen bojevnik. Že pred vojno

mi je delo na nacionalnem polju prineslo obilo neprilik, ki so se tekom svetovne vojne spremenile v preganjanje, kateremu sem se odtegnil z vstopom v dobrovoljske vrste. Težkoče na nacionalnem polju se v novo nastali državi niso nikakor zmanjšale, ker se je starim tujerodnim sovražnikom pridružil še najopasnejši in to iz vrst lastnega naroda. Ta sovražnik je neumorno oviral naše delo, nas izzival in zapletal v razne incidente, da bi nas tako svetu predstavili kot prave razbojnike. Pri tem poslu sta mu služila najbolj laž in obrekovanje.

In tako je tudi ta naš nasprotnik smotreno pripravil trboveljsko tragedijo, ki je zahtevala težkih žrtev, od katerih je bil eden moj najboljši prijatelj, drugi pa največji sodelavec.

Dva meseca sem čakal, da me poišče roka pravice, ako je krivda na moji strani. Mnogo mojih tovarišev je bilo v dolgotrajnem preiskovalnem zaporu in dasi je bila njih krivda nepobitno ovržena, vendar so bili še pred nedavnim puščeni na svobodo. Sedaj pa, ko je nastopila nova vlada, so se začele nove persekucije, ki so naprejene v prvi vrsti proti meni in mojim tovarišem.

Iz tega dejstva logično sklepam, da ali preiskava pod staro vlado ni bila vodena strogo po zakonih, (kar bi bilo vsega obsojanja vredno) česar pa poleg preiskave nikakor ne dokazuje, ali pa je justica pod sedanjo vlado podvržena izvenzakonskim vplivom.

Spoštujem zakon do skrajnosti, sem tudi to vedno in povsod izrecno povdarjal, nikakor pa mi ne pade v glavo, da bi se dal na mig kateregakoli »tigra« do nadaljnjega zapreti in bi bil šele po dolgem preiskovalnem zaporu v posmeh vsem svojim nacionalnim nasprotnikom, kot nedolžen izpuščen, kakor se je to zgodilo mnogim mojim somišljenikom. Iz tega vzroka, zavedajoč se nekrivde, sem se s svojimi tovariši odtegnil preganjanju svojih nasprotnikov, ki ga hočejo izvajati proti nam pod nekako firmo »justice«.

Vse moje nacionalistično delovanje leži pred menoj odkrito in sem trdno prepričan, da je vse, kar sem delal prav in da je dobro tako. Deloval sem iz čistega idealizma, brez vsakih osebnih ambicij in popolnoma nesebično, kar jasno spričuje moje premoženje, prazen dijaški kovčeg, dasi sem, in sem bil večkrat že pri

viru kjer bi si lahko napolnil zepe, kakor so to storili moji največji sedanjí nasprotniki. Ne odtegnem se Justici in sem vedno pripravljen pogledati jej v oči. Pripravljen sem takoj s svojimi tovariši pred pristojni nepristanski sodni dvor, če se mi zagotovi, da se nam ne bo kršila osebna svoboda tako dolgo, dokler isti ne izreče krivdoreka.

Dovolj je bilo preganjanja in vsa moja notranost se upira dejstvu, da bi me v tej državi, za katero sem krvavel in premnogokrat izpostavljaj svoje življenje, da bi me v tej državi, zlorabljaljoč zakon, preganjali tisti, ki jim je ta država še danes trn v peti.

Sprejmite g. drž. pravdnik izraz mojega globokega spoštovanja,

Ing. Marko Kranjec s. r.

V Ljubljani, dne 9. avg. 1924.

Op. ur. To pismo je bilo odposlano pod utisom vesti, da je izdano zaporno povelje za br. predsednika in štiri člane oblastnega odbora. Medtem se je situacija spremenila.

KLERIKALCI IN KOMUNISTI SOVRAŽNIKI NAPREDNJASTVA.

Človeškemu rodu je že tako usojeno, da ljubi nekaj mističnega, nekaj tajinstvenega. Človek, ki težko živi, se rad tolaži s takimi nadčloveškimi stvarmi, ki jih ne vidi, ki jih ne razume. Ta lastnost je močno ukoreninjena med našim narodom. Povod seveda so razmere, pod katerimi je naš narod živel toliko stoletij. Duševno zaslužjen, v službi tujih narodov je živel kakor voliček, privezan k jaslim. Toliko so mu dali hrane, da je živel, včasih se tudi malo poredil; pozimi, ko je bil v hlevčku, je malo sanjari, zato pa poleti garal in garal za tujca, milost ljivega gospodarja.

V takih razmerah nas je dohitelo osvobođenje iz duševne sužnosti, nepripravljene, nezorele in zato naš narod še danes ne more pojmovati, kaj je duševna svoboda. Odprli so vrata suženjstva; razleteli smo se, razpršili in — divjali po poljani. Kar je bilo tam zunaj smo pozabili, a producirali —? Nič! Pri takih razmerah je samo ob sebi razumljivo, da je marsikdo želel zopet v mirni, nekdanji avstrijski hlevček, kjer ni treba misliti, nego le telesno garati in pa jesti.

Seveda se je med tem tudi v

Avstriji že vse spremenilo in Avstrija danes zahteva pač le garati, poklada pa slabo.

To situacijo in navedene lastnosti našega naroda pa klerikalci in komunisti prav pridno in praktično izkoriščavajo. Kaj vse ne pripovedujejo in kaj naše ljudstvo iz tega vse ne sklepa? Kamor prideš, vidiš ljudi, kako se sestajajo in če si se jim neopažen približal, ali da te niso spoznali kot drugače mislečega, se bodeš čudil, kako je mogoče kaj takega govoriti in razpravljati. Govori se o moči rimske cerkve, o nesrečnem papežu, o čudežih, ki so že davno minuli, in sicer v tem trenutku, ko se je jel med narodom širiti napredni duh. Isti ljudje, ki govorijo o papežu in čudežih simpatično in z isto tajinstvenostjo, govorijo o boljševikih, ki so največji nasprotniki katoliškega kralja, katerega so iz Moskve obsodili na smrt. Posebno priljubljene krlitice našega naroda so »proletariat, korupcija, rdeči teror itd.«, katere pa, kakor dokazuje sledeči stavek, zelo slabo razumejo.

Slišal sem nekoč delavca, res pravega trpina, ki je pripovedoval sodrugu o nasprotnem debelem teroru. Mislil je pač beli teror.

Tako si pripoveduje naše ljudstvo pravljice in bajke in vse to veruje, ker je lepše sanjari kakor realno misliti. — Kakor omenjeno, klerikalci in komunisti to prav pridno izkoriščajo in obračajo vso to vodo na svoj mlin, eni kakor drugi, čeprav bi človek mislil, da so si popolnoma nasprotni v svojih smernicah. — Bolj od blizu pogledamo pa kmalo spoznamo, da so si klerikalci in komunisti zelo sorodni. Prvi kakor drugi se boje napredka in jasnosti, boje se luči, ki razjasnjuje življenske, človeške, socialne razmere, boje se napredka, boje se dela posameznika.

Med komunisti imajo prvo besedo delamrži in nad seboj obupani ljudje, ki nimajo nič zgubiti, ako gre stvar še tako krivo. Več kakor propasti ne morejo, kar jih gotovo nič ne moti pri lenobi in delamrznosti. Drže se izreka: »Bolje biti med zadnjimi prvi, kakor med dobrimi zadnji!« Te vrste ljudi računa na to, da se spravi po ramah nevednega ljudstva kviško, do gospodstva. Drugi

hočejo leno leči v reko delavnega ljudstva, češ, tukaj bomo ležali in »za vse enakosti« nas bo gnala sama naprej. Več kot živetit itak ne moremo in svetovna »za vse enakosti« nas ne bo pustila poginiti, dopustila pa ne bode tudi drugim, da zrastejo preko naših glav. Reka »za vse enakosti« bo potegnila vsakogar, ki se bo hotel dvigniti nad njo, v nase valove in tako bomo lahko lepo komodno, brez dela živeli. Klerikalci pa se tolažijo z nebeškim krajevstvom, kjer bodo tudi samo sedeli, lenarili in poslušali nebeško muziko. Tudi njim ni treba delati. Malo moliti, malo trpeti vsled svoje lenobe in hajdi v nebesa. Ako pa gresimo, pride sveta spoved, kjer nam bo itak vse odpuščeno. V najslabšem slučaju tri leta v vice, malo se spokoritit in preparirati in potem, potem smo za večnost, za tisto dolgo večnost, rešeni. Verske predpise si naši klerikalci po svoje, v svoj dobrobit toimačijo. Človek ne sme samostojno misliti in delati, ker tak, ki bi si upal razmišljati o božjih tajnostih in verskih skrivnostih, po njih nazorih greši po paragrafu zoper napuh. Že prvi angeli, ki so dvomili o največji moči in oblasti, so bili pregnani iz paradiza. — Individualizem, samostojno razvijanje, samostojni napredek in mišljenje, to je največji nasprotnik komunistov in klerikalcev. Baš radi tega slednjega so komunisti in klerikalci tako veliki nasprotniki naših nacionalistov, ki vidijo napredek v delu posameznika kakor tudi v skupnem delu za celi narod, ki ne poznajo nikakega osebnege egoizma in vidijo svojo srečo samo v državnem in nacionalnem napredku. Kakor vsi narodi gledajo za svoj napredek in za razvoj, tako moramo tudi mi gledati, da se razvijemo in napredujemo na zdravem naprednem temelju, ako nečemo, da nas tujec ponovno ne podjarmi in zaslužji za vedno. Individualni razvoj in napredek pa je dopusten tudi le poštenim potom, dokler ni na škodo posameznika ali naroda odnosno države. — Zato pa glejmo, da pomnožimo naše vrste in napovemo neizprosno borbo nazadnjastvu. Glejmo, da se narod izobrazí in neha z mističnim sanjarenjem o dobrotah, ki mu jih prinese komunistem in klerikalicem.

Najboljša reklama je inserat v „ORJUNI“!

REMINGTON Mod. 12.
brezslušni pisalni stroj.
Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5. Tel. 487

Časopisni papir
večja množina, se proda pri upravi lista.

SVOJI K SVOJIM! Znižane cene za otroške vozičke. Novi modeli. Poslužujte se izdelkov domače tovarne, otroških vozičkov in dvokoles
TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.
Istotam se dobijo po znižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pneumatica ter se sprejemajo v polno popravo za emajliranje in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki franko.

IVAN ZAKOTNIK
mesini tesarski mojster
Ljubljana, Dunajska c. 46. Tel. 379
Veakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrejša za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje l. t. d.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
Parna žaga. Tovarna turajrja.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani
je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.
Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno-ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Casopise, revije in mladinske liste.
Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.
Lastna tvornica šolskih zvezkov.
Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.

Stroški pri uporabi bencina!

Vozi brez bencina!

Adaptiraj svoj avto, traktor ali stabilni motor s patent. **HAG - generatorjem!**

Vozi z ogljem!

Prospekte in reference daje:

JUGO-HAG
LJUBLJANA, Bohoričeva ulica št. 24.
Telefon šte. 560.

Stroški pri uporabi oglja!

MERAKL
barve, mastila, lake, kit, klej, emalle, čopiče in zajamčeno čisti firnež

najboljše vrste nudi tovarna

Medic-Zankl
d. z o. z.
Maribor Ljubljana Novisad
podružnica. centrala. skladišče.
Tovarne:
LJUBLJANA-MEDVODE

Inserirajte v ORJUNI!

SLOGRAD
Slovenska gradbena in industrijska d. d.
Tel. inter. 129. Tel. inter. 129.
Tehnična pisarna LJUBLJANA, Spodnja Šiška, Frankopanska ulica 151.
Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25letnih izkušenj. Specialiteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovod. Zastopa: Patent Dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložkami za visoko tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, »silo«-mostovih in podobno). Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov. Parna žaga.

Kronika.

Oproščen Orjunaš. V Vojvodini je prejšnji stari režim z vsemi silami podpiral osebne opričnike radikalne stranke »Srnaovce«. Preskrbel jih je z denarjem, kroji in orožjem. Naloga pa jim je bila samo ena, škodovati napredku in prodiranju jugoslovenske misli med srbskim delom našega naroda. Tako je prišlo do krvavih spopadov med Orjunaši in Srnaovci, v kojih je utrpela Orjuna silne žrtve. Prišlo je tudi do spopada v Senti, kjer je napadlo in ranilo šest Srnaovcev našega člana Nešiča, ki je nato v silobranu ubil glavarja Srnaovcev Plavšiča. Seve je bil takoj vsled silnih denuncijacij Balkana, sličnim kot jih fabricira vsak dan »Slovenec«, vržen v ječo, kjer je bil do glavne razprave. Na tej je bil od senata enoglasno oproščen navzlic poiskusom krivega pričevanja srnaovskih prič.

S tem je zopet enkrat izkazalo nepristransko sodišče nedolžnost Orjuna in staro resnico, da je bila Srnao samo zakonito priznana banda razbojnikov.

Sentimentalnost. V delovnem načrtu nove vlade, ki ga prinaša zadnji »Domoljub« stoji tudi točka, ki pravi, da bo sedanja vlada s silo zatrla vsak poskus nasilja. Mi bomo s tako vlado prav zadovoljni, če nas bo res čuvala novih Trbovelj in novih komunističnih nasilij. Protestirati pa moramo proti nadaljni trditvi in lopovskemu obrekovanju, da so pod zaščito Pašičeve vlade razbojniki v Orjuni lahko nekaznovano streljali nedolžne ljudi ter jih mučili, kakor rimski rablji prve kristjane (Juvan). Proklete mazižene kanalice, kdo pa je potem bil zaprt radi Trbovelj, kjer smo se samo branili? Kdo pa je po nedolžnem zaprl brate Pegana, Tomažiča, Vižentina in še cele vrste drugih, ki se morajo zahvaliti samo »Slovenčevim« denuncijacijam za zapor?

Radić v Mariboru. Radić se je v Mariboru ob svojem povratku v Jugoslavijo na podlagi svojega diplomatskega pasuša obnašal zelo samozavestno. Med pogovorom se je izrazil napram poročniku policijskega komisarja tako-le: »Če hoče kralj z menoj govoriti naj pride k meni v Zagreb«. Ta izjava je vsekar zelo značilna za pripadnika nove kraljevske vlade.

Demontiranje. Zadnje čase imajo naši prijatelji v SLS posebno manjho demontiranja. Neprestano kriče v svet, da bodo demontirali Orjuna, Sokolstvo, Ustavo, Vojsko, državo in takole med zapušniki govore že tudi o demontiranju liene. Nas vsa ta demontirska farovška mrzlica prav nič ne moti. Uverjeni in prepričani smo, da se da res demontirati po dosedanjih izkušnjah, klerikalna avtonomija, samouprava Slovencev, slovenski pravni čut in kar je še takih klasičnih cvetk z vrta naše ambiciozne državniške politike »Made in Škija!«. Nikdar pa se ne bo dalo de-

montirati Orjuna, države, ali katerega prej naštetih objektov, dokler bo gubala le še ena pest jugoslovenskih nacionalistov. Zgodi se pa pač lahko, da bo pri tem demontirana glava kakoga klerikalnega tigra.

Sisilovo delo. Prevzvišeni škof Bonaventura Jeglič imajo dober trgovski čut. Odkar so bili opeharjeni v lesni kupčiji, rajši prevzemajo tisk nemoralnih slik komunističnih letakov in pa kuhajo žganje. Je to posej, ki spričo psihološkega čuta dobrega in pobožnega slovenskega naroda prav dobro nese. Pravijo, da celo bolje, kot žegnana voda in odpuški. Prevzvišeni knezoškof pa niso samo posloven človek, ampak tudi zelo humano bitje. Kar krči se jim srce, ko čujejo o bedi povzročeni po prokretem alkoholu in vsi v svetem ognju kličejo zavedno slovensko ljudstvo v »Sveto vojsko«, proti temu uničevalcu narodne blaginje. Da še več! Na čelo temu gibanju so postavili svojega najzvestejšega Janeza Kalana, ki je za vse dobro vnet človek, ki ima samo to napako, da se včasih malo zaleti in nato napiše kaka Westfalska pisma. In tako imamo, danes J. Kalana, ki pijance izpreobrača in škofa Jegliča, ki zavaja narod v pijanjevanje. Kriva pa je seveda zopet tej lopovski Orjuna, proti kateri mora skrbni škof finansirati zapito avstrijsko ščene, »Slovenca«. Vse to pa seveda: »Vse v večjo čast in slavo božjo!«

Za sineh in kratak čas. Odkar nimamo Slovenci nobenega humorističnega lista več, so prevzela njih nalogo in program glasila K. T. D. in Prevzvišenega. Od časa do časa prinesejo bedarije, ki se morejo izleči samo v sočnih možganih mazižnih Slovenčevih urednikov. Eua izmed neštetihih takih brihtnih je tudi sledeča notica v »Domoljubu«, osebnem glasilu g. prof. Sušnika, ministra za saobračajo:

»Veliko jokanje. Jutro joka, Slov. Narod joka, Demovina joka, Orjuna joka in besni, dr. Žerjav joka. Zakaj? Orjunci pridejo radi svojih neštetihih tolovajstev pred sodišče, kjer bodo seveda občutno kaznovani. Dr. Žerjav je v Orjuni zbral veliko število zločincev, tako da so treznejši in pametnejši člani, katerih je bilo v začetku veliko, iz organizacije kar po vrsti izstopali. To je sploh nekaj pristno balkanskega: pod varstvom in zaščito in s pomočjo vlade, ki je poklicana, da zatira zločince, se organizirajo zločinci in se jim razdeli orožje. Namen: Slovenijo z revolverji in koli prisiliti v centralistični jarm, Slovenijo z nožem nagnati, da poklekne pred Žerjavom in ga moli. Ko ne bi sami doživeli tega, ne bi mogli verjeti. Pa pride nova vlada, ki pravi: Ubijalce in nasilneže pred sodišče, svoboda, mir in delo v državi! In tedaj ti zločinci zaškripljejo z zobmi, liberalci zajokajo, zakaj edina pot priti do

**Na Ljubljanskem velesejmu
pokusite
najboljše vino in pristno turško kavo
v paviljonu Vek. Dolničarja**

trajne oblasti potom zločinov se jim je zaprla. Umevamo ta jok.»

Tudi mi umevamo to pisanje, ki je živa podoba vaše zlobnosti in nemnosti. Orjuna javka! Ej, proklete duše, čuvajte se, trenutka, ko bo Orjuna res zajavkala in udarila tako, da ne bodo jokala samo uredništva naših pobožnih in blagoslovljenih listov, nego tudi sam Prevzvišeni in z njim vse farovške kuharice! Dovolj imamo že besedi in boj z besedami nam že tudi preseda. Tudi mi smo že siti »vaših pristno balkanskih razmer«, ki vani omogočajo pod varstvom in zaščito policije in žendarmerije izvajati organizirano žurnalistično banditsko zločinsko akcijo proti osebnemu poštenju in časti poedinih Orjunašev!

Z Novo Evropo in njenim tendencioznim srednjelinjašem »č« je za našim Alešom Potočnikom tudi temeljito obračunal podpredsed. Direktorijuma br. Niko Bartulović. Dokazal je absurdnost zavijani sirote srednje linije in neusmiljeno razgalil vso figarsko protiorjunaško gonjo, ki bi jo nekateri radi zavili v plašč »kritičnosti in nepristranske sodbe«. Toda navzlic vsemu dokazovanju in jasno razloženemu programu Orjuna, ki ga poudarja v prej omenjenem odgovoru br. Bartulović, Nova Evropa nikakor ne more zapopasti orjunaške ideologije. Se vedno se vrtil v pojmihi nasuffiranihi ji po blokaških novinah in vsirajno trdi še tudi v naprej, da propoveduje Orjuna nasilno ujedinjenje brez predhodnega sporazuma ala Markov protokol. Dalje, da hoče Orjuna s silo vplivati na državno upravo, da hoče v okviru države vladati mimo države, kar da je enako nevarno, kot poskus komunistov vladati državo od zunaj.

Kaj takega nam more očitati samo zloben zavijalec resnice ali pa neinformiran bedak. Kajti, doslej

vemo samo, da je poiskušal in da še poiskušava vladati v okviru kraljevine SHS z vojsko in kraljem; v mirotvorni in čudotvorni republik, nekronani seljački kralj Stipica Radić; Da bi pa hotela vladati v okviru države, pa mimo nje, Orjuna, to pa izvemmo šele iz ust prijatelja »č«.

K tej trditvi pripominjamo samo to, da naj se famozni »č« najpreje uglobi v našo ideologijo in delovanje vsaj toliko, kot se je v vprašanju Leninovih prorokovanj, nato pa naj izreče sodbo, ki bodi res kritična.

**Parna pekarna Jean Schrey
nasl.
Jakob Kavčič, Ljubljana**
naznanja, da ima vsak dan večkrat
priznano najboljše sveže pecivo.
Telefon št. 158.

Naš pokret.
Bratje in sestre, severna meja Vas kliče! Organizacija Maribor, matica našega pokreta v severni Sloveniji, razvije v nedeljo dne 7. septembra svoj prapor. Ta dan, ki ne sme biti samo lokalnega pomena, mora biti manifestacija nacionalne misli ob naši severni meji, mora zbrati nacionaliste iz vse Slovenije na naš veliki praznik. Maribor, otok v nemški poplavi pred vojno, ki je hrabro kljuboval nemškimi napadom in nasiljem, Maribor, najjužnejši steber nemškega mostu do Adrije, ta Maribor je naš in ta jugoslovenski Maribor Vas kliče, bratje

in sestre, da ga posetite, da skupno proslavimo razvije prvega našega bojnega barjaka severne Slovenije!
Torej 7. septembra 1924 vsi v Maribor!

Veliki zlet Orjuna v Novem Sadu dne 7. septembra 1924. Na velikem mitingu, ki je predviden na zletu vojvodinskih Orjun ob priliki seje Glavnega odbora, bodo govorili: Predsednik Direktorija br. dr. Ljubo Leontić, Veliki čelnik br. vojvoda Trifunović-Birčanin, podpredsednik Direktorija Bartulović, vojvoda Kosta Pečanac, predsednik slovenskih Orjun br. ing. Kranjec, Oblastni čelnik zagrebačke oblasti br. Angjelinović. Poleg teh pa še delegati Sarajeva, Skoplja, Cetinja, predsedniki Narodne odbrane in ostalih nacionalnih udruženj.

Rakek. Pod pritiskom razmer smo prisiljeni, da se snidemo v nedeljo 17. avgusta na Loškem pri kurtuzjanskih razvalinah. Oremo na pešizlet in obenem bomo mirno govorili med sabo. Prijatelji, somišljeniki pridite, da mirno in dostojno dokumentiramo solidarnost nacionalistov v teh časih »reda, zakona in pravice.«

Dan žrtve v Mariboru.
Sledeč pozivu direktorija, da mora vsaka organizacija Orjuna v prvih dneh meseca avgusta prirediti spominsko slavnost vsem našim padlim žrtvam, je sklicala Orjuna Maribor za dne 7. avgusta sestanek članstva in sicer v dvorani nad gostilno Jadran. Sestanek se je udeležilo precejšnje število članstva, med njimi tudi lepo število v krojih. Udeležba sama na sebi je bila lepa, toda z ozirom na število članstva, ki ga ima Orjuna Maribor, bi se lahko pričakovalo večjega obiska. Sestanek otvori br. predsednik in prevzame tudi sam besedo. V krasnih besedah poda na-

TRGOVSKA BANKA D. D. LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 4.
(V LASTNI STAVBI)
Telefoni: 139, 146, 158.
Kapital in rezerve Din. 18.300.000.—
Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

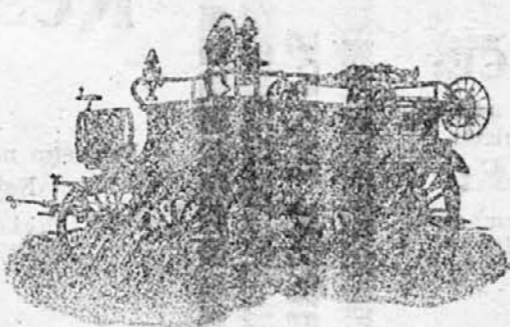
Podružnice:
Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Brzjavlj:
TRGOVSKA.

Ekspoziture:
Konjice
Meža-Dravograd
5632

Strojne tovarne in livarne d. d. Ljubljana

Stroji za obdelovanje lesa. ■ Transmisije.



Turbine. ■ Armature. Sesaljske. ■ Zvonovi.

IV. Ljubljanski velesejm. Paviljon F.

vzočim glavne obrise zgodovine Jugoslovanov in ž njo v zvezi žrtve, ki so jih doprinesli nešteji za ustvaritev Jugoslavije. Spominja se Gavrila Principa, vidovdanskega heroja, ki je s žrtvovanjem samega sebe postavil Jugoslaviji temeljni kamen. Princip je dal povod svetovni vojni, ki nam je po težki poti na Golgoti prinesla vstajenje, svobodo. Znana Endlicher, Jenko in drugi ne bodo samo v zgodovini napisani, ampak tudi v srcih vseh jugoslovanskih nacionalistov, ki naj bodo vedno pripravljene na oni veliki dan, ko bo nacija tudi od njih zahtevala žrtve. Toda tudi sedaj ko živimo v lastni, svobodni državi se je od nacionalistov zahtevalo še veliko žrtev. Padli so naši drugi v Dubrovniku, Vojvodini in drugod. Tudi Slovenija je ideji doprinesla v zadnji dobi krvavi davek. 1. junija so v Trbovljah padli bratje Štajpah, Znidaršič in Boltavzar.

Iz groba nam vele ti padli junaki nemo, toda neizprosno, naj jih osvetimo, naj korakamo po začrtani poti brez ozira na žrtve smelo naprej do

končnega cilja, da ne bodo njihove žrtve zaman.

Na koncu svojega govora je pozval br. predsednik vse navzoče, zlasti pa četnike ob spominu padlih junakov k prisegi, da bodo kot verniki velike ideje Jugoslovenstvu znali biti v potrebi tudi nje mučeniki, da bodo nesebično in neumorno delali za veliko našo idejo, za narod, kralja in državo.

POZIV.

Pozivljejo se vsi bratje in sestre, da dvignejo svoje članske izkaznice, ki še do sedaj leže pri tajništvu. Iste je mogoče dvigniti ob uradnih urah od pol 7. do pol 8. ure zvečer v Areni Nar. doma. Nadalje se opozarja vse brate in sestre, da izroče pristopnice novo vpisanih članov ob uradnih urah v areni Nar. doma.

Mestni odbor.

Mestna »Orjuna« Ljubljana opozarja vse brate in sestre, da nosijo čl. izkaznice vedno seboj zaradi kontrole.

Mestni odbor.

Cvetlični dan »Orjune« se vrši v petek 15. t. m. Pozivamo nacionalno občinstvo Ljubljane, da z obilnimi prispevki ponovno dokumentira svoje simpatije do »Orjune«, ki v teh težkih dneh še edina visoko dviga prapor čistega nacionalizma, narodnega in državnega edinstva. Pomagajte »Orjuni«!

Službene objave.

Vsemu članstvu. Pozivamo vse članstvo, da se na velesojmskem prostoru izogibljive vsakemu incidentu. Vsako izzivanje se mora kvitirati s prezirno. Vsak incident in vsak izgred v pijanem stanju ima za posledico brezpozorno izključitev iz organizacije.

Oblastni odbor.

Vsem Orjunam. V zadnjem času je nam nasprotno časopisje nastopilo z vso silo proti naši organizaciji, njenemu vodstvu in posameznim članom. Z neverjetno ogabnostjo je to časopisje kopilo vsemogoče laži, da uniči na ta način naš ugled. Mi nismo imeli niti dovolj časa, niti delavcev, niti papirja, da bi vse te laži takoj ovrgli. V tej svoji nemoči smo se zanašali na zaupanje članstva in trdno pričakovali, da se bodo laži same ubile, ker našega poštenja ni mogoče uničiti. Tako se je tudi zgodilo. Članstvo pozivamo, da tudi v bodoče neomajno vstraja v zaupanju do svojega vodstva, ki bo svojo energijo porabljalo v koristnejše svrhe, kakor da odgovarja ogabnemu pisanju škofovega glasila in ostalih njegovih tovarišev.

Pravila kulturne sekcije. V Službenih objavah prinašamo pravila kulturne sekcije, ki jo naj ustanovi vsaka Mestna organizacija po možnosti. Naloga kulturnih sekcij je velika in je zato želeli, da ji posvetijo vsi mestni odbori čim večjo pazljivost. Z njimi bomo širili v široke mase našega naroda tudi našo ideologijo in stem uresničili tudi kulturni del našega velikega programa.

Ekonomska Orjuna sklicuje članske sestanke za sledeče mestne organizacije:

Kranj v soboto 16. t. m. ob 8. uri zvečer v Čitalnici.

Bled v nedeljo dne 17. t. m. ob 10. uri dopoldne v Sokolskem domu.

Lesce v nedeljo 17. t. m. ob 3. uri popoldne.

Radovljica v nedeljo 17. t. m. ob 8. uri zvečer v Sokolskem domu.

Udeležba za člane obvezna. Somišljeniki in prijatelji organizacije dobro došli. Poroča brat predsednik Marko Kranjec. Pridite polnoštevilno.

IZKLJUČITEV.

Mestni odbor Ljubljana je sklenil na svoji zadnji seji dne 7. avgusta 1924 izključitev članice Marije Mežnar, zaradi nepojmovanja našega programa.

Mestni odbor.

RESTAVRACIJA RAŽEM ŽABJAK, 3

Primorska kuhinja!

Prvovrstna vina!

Morske ribe!

ZMERNE CENE!

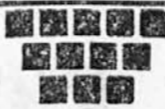
Amerikanska strojna olja
cilindrska olja
autoolja
benzin
surovine za svečarne
surovine za milarne l. t. d.

„OLEUM“

družba z o. z.

LJUBLJANA

TELEFON ŠTEV. 910.



Dopisi.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Pri nas so narodne razmere kljub šestletni svobodi še vedno skrajno klaverne. Naši nemčurji se ne morejo odvaditi svojih starih manir in so še prav tako »deutschfreundlich« kakor za časa Avstrije. V tem jih podpirajo razni mariborski, ptujski in drugi renegati, ki prihajajo sem na izlete in pridno heilajo in prepevajo nemške pesmi. Te dni je prišel sem na počitnice tudi znani nemški pisatelj in žurnalist Hans Rolf Ambroschitz, ki je pred vojno pozival ves germanski svet, naj pomaga pan-germaniti naše slovenske Pohorce. Očividno je že pozabil, da je moral tani »na hitro roko« pobrati svoja šila in kopita in jo popihati zopet v Avstrijo. Poskrbeti bo treba, da mu bo tudi letos odpotovanje šlo hitreje »izpod rok«. — V kratkem bomo imeli občinske volitve. Ker smo vedeli, da si posamezne slovenske skupine ne morejo priboriti večine v občini, smo hoteli sestaviti skupno kompromisno listo, po kateri bi imeli mi Slovenci večino in župana, klerikalec Ozvald pa je izjavil, da z Orjunaši ne gre skupaj in tako se je načrt razbil. Posledica bo, da bodo zmagali nemčurji, ki kandidirajo za župana človeka, ki niti ne zna državnega jezika. Tako daleč je naše klerikalce že privedlo strankarsko hujkanje, da izročajo občino raje Nemcem in nemčurjem, kakor pa da bi sedeli v občinskem svetu skupaj z Orjunaši.

Ptuj. Letos se je nenadoma pojavil v našem mestu zopet zloglasni vodja renegatov in župan iz avstrijskih časov, Ornig, ki je ob prevratu pobegnil iz naše države. Naselil se je doma pri svojem sinu, moral je pa pred ogorčenjem nacionalnih krogov pobegniti. Ni pa šel nazaj v Avstrijo, ampak se nahaja sedaj v Varaždinskih toplicah, kjer pridno sprejema v »avdienco« naše renegate. Pozivamo državno oblast, da nam pojasni, zakaj dovoljuje temu našemu najbolj zagrozenemu sovražniku bivanje v naši državi in kdaj mu misli pokazati najkrajšo pot preko Mure? V nasprotnem

slučaju bo treba seči po samopomoči.

Polenšak. V klerikalni cunji »Straži« se nekdo zaletava v nas. Saj tako naj bi se sodilo po naslovu. Mi se niti ne bi brigali za to čevkanje, da ne bi bila vnešena tudi trditve, da ima krčmar, predsednik Orjune, v hiši mesto Kristusa obešene »habsburške malike«. Na to prosto »Stražino« laž odgovarjamo, da nihče izmed krčmarjev ni predsednik naše organizacije. Sicer pa naj se ljudje dopisnikovega kalibra povrnejo nazaj v osnovno šolo, da spoznajo vsaj malo naše velmože. V sobah so namreč obešene slike naših velmož, ki jih je izdala Učiteljska tiskarna, katere pa ti slovenski kulturni delavci smatrajo za »habsburške malike«. Zdi se nam, da vas nekje srbijo! Pazite, da ne bomo mi tisti, ki vas bomo zdravili!

Orjuna Poenšak.

Šoštanj. Politične in društvene razmere so povsod enake v mnogih krajih se tudi po ustanovitvi nove države niso prav nič spremenile. Nemci in nemškutarji so strnjeni v ravno vrsto enega prepričanja in kakor nekdanj i v novi državi s svojim kapitalom naše ljudstvo vlečejo v sužnost. Po deželi so skoraj vse tovarne v njihovih rokah. Uradništvo v njih pa je le v toliko naše, da more odgovarjati na razna naročila, notranji jezik pa ostal še vedno nemški. Od tega uradništva pa leze počasi kakor megla iz jezera zli nemški duh na delavce in vso okolico tovarne. Tako je v Konjicah, v Rogatcu, Ptuj, Šoštanju, Zrečah, Muti, Sv. Lovrencu na Pohorju in mnogo drugih krajih. Zvesti protislovenski in protidržavni tovariši pa so jim razni naši kramarji. Tako še vedno lahko naletiš na imena, kakor Kukowitschi, Dettischegg, Schoscharitschi, Wesenschegg, Woschnaggi, ki s stojično potrepeljivostjo čakajo na nemškega meslijo in vsikdar slabo govore o nas in našem ljudstvu in državi. To so pijavke, ki pijejo kri našega delavca in kmeta, meščana in uradnika. Med nami pa ni najti človeka, ki bi stopil prednje in jim zaklical: »stojte«, gornje Vam ko bo narod spregledal.

Edino društvo, ki skrbno gleda na njihovo početje, je od celega sveta ozmerjana in najbolj od našega časopisja opljuvana »Orjuna«. Nikdar ni mislila Orjuna, da se bo morala najbolj boriti z lastnim bratom, ki se bo postavil proti njej na stran nemškutarja in boljševiskega brezdomvinca. Tudi ni pričakovala, da bo Sokol — starosta in podstarosta proti njej nastopil v družbi z Nemci in radi nje celo lastnega otroka tiral iz hiše. Nikdar ni bil naš namen nastopiti kot politična stranka, vsak bi lahko stopil v naše vrste, kakor grejo vsi v cerkev, ker tudi v naših vrstah se govori le o ljubezni in ničemur drugem, kot o ljubezni do lastnega brata in rodne zemlje, ki jo ljubimo vsi. Zato trdno upamo, da ni več daleč trenutek, ko bomo tudi i mi strnjeni v eno vrsto, kakor naši nasprotniki, močni in složni boljšim časom hiteli nasproti. Skrajni čas je, da napovemo boj boju zoper lastnega brata.

Ložka dolina beleži žalostno dejstvo, da ima v svoji sredi človeka, ki sovraži vse, kar je narodna in državna svetinja. Njemu je narodno in državno edinstvo absurdnost, čeravno ga ni sram uživati koristi narodnega in državnega edinstva. Najbolj seveda ga muči in mori nacionalni pokret v ložki dolini. Zato hujška dobre in lahkovorne ljudi proti Orjuni s prav prostakimi izrazi, ki gotovo niso vredni dostojanstva narodnega učitelja, zlasti še tedaj ne, če človek reflektira na nadučiteljsko mesto v Starem trgu. Sicer pa bomo prisiljeni tega našega prijatelja, če ne bo takoj utihnil, seznaniti s § 2. naših pravil!

NENADOMESTLJIVI V GUŠTANJU.

Jeklarne tako sijajno uspeva, da morajo delavci vsak mesec po cel teden »počivati« in to ob delu na kmetih. Zaslugo na tem imajo vodilni uradniki jeklarne, ki so Nemci-tuji in seveda nenadomestljivi (unentbehrlich!) ...

Zgodi se, da priroma cel vagon jekla od naročnika nazaj v jeklarne. Ob taki lepi priložnosti se najbrž naša dični obratovodja Wrießnig potrkna na prvi in reče: »Wir Deutsche sind direkt unentbehrlich ...

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVLJENA 1900

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA (v lastni hiši)
se priporoča za vsa v bančno stroko spadajoča dela

PODRUŽNICE:
Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković,
Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, Agencija Logatec.

Poštni čekov. račun Ljubljana 10.509.
Brzojavni naslov: BANKA LJUBLJANA.
Telefon šte. 281, 413, 502, 503, 504.

DELNIŠKA GLAVNICA Din 50.000.000
SKUPNE REZERVE nad Din 10.000.000

PODPISANA TVRDKA PRIPOROČA:

SADNE SOKE:

malinovec in citronado.

AROME ZA NEALKOHOLNE PIJAČE:

limonova, jabolčna, jagodova, malinova, mandljeva, marelična, nektar, oranžna, rožna, mešane arome (tutti frutti), Vanile, Waldmeister.

ESENCE ZA ALKOHOLNE PIJAČE:

Rum-esence različne vrste, konjak, hrušov, češnjev, kava, kumnova, oranžna, pelinkovac sadjev, tropinov, brinjev, drožni itd.

SADNE ETERE

v raznih koncentracijah.

NAVODILA NA ZAHTEVO NA RAZPOLAGO.

SREČKO POTNIK IN DRUG

parna destilacija esenc itd. LJUBLJANA, Metelkova ul. 13.

Restavracija hotela UNION

Ljubljana

Priznana najboljša kuhinja Ljubljane.

Najfinejša postrežba.

::: Najboljša vina. :::

Vedno sveže pivo

Najlepši in najmirnejši restavracijski vrt.

Poleti vsak teden dva

koncerta Dravske divizije.

Zmerne cene.

Se priporoča

KONRAD RIST
RESTAVRATER IN RAVNATELJ
GRAND HOTELA »UNION«.

Cene zmerne!

Solidni izdelki!

SUKNO!**SUKNO!**

Cenj. g. trgovcem!

Za jesensko in zimsko sezijo sem nabavil z ozirom na ljubljanski velesejem, primerno za vse pokrajine Jugoslavije, izredno množino vsakovrstnega sukna. Cene zelo ugodne. Izbera velika in znano strokovno izbrane kvalitete pri tvrdki

J. Grobelnik, Ljubljana.

Splošno se govori, da se je g. Gatterer po enomesečnem potovanju vrnil brez naročil za jeklarne in to vključno temu, da zna 7 jezikov (če vse tako dobro kot slovenskega, potem... Bog se usmili). Rezultanta: Gatterer, tuj državljan — je pa res nenadomestljiv...

Pri parnem stroju je za strežaja ali p. d. kurjača nameščen famozni nemško - avstrijski državljani Emil Ritter. Ker je najbrže med slovenskim delavstvom absolutno nemogoče najti zmognega kurjača, je g. Ritter, pa recite kar hočete, naravnost nenadomestljiv. Pa tudi težko najdeš v celi Jugoslaviji delavca, ki bi se celo leto ne preoblekel in pol leta ne umil... Tudi vsled tega je menda Ritter nenadomestljiv...

G. ravnatelj jeklarne pa svetujemo, da se bolj potrudijo za obstoj jeklarne, da naredi red z nenadomestljivimi in da se naj vendar enkrat že poslužuje slovensčine, katere se je v svoji lojalnosti res naučil — sicer utegne postati tudi on nenadomestljiv...

Bela Krajina. Naši prirodni zakladi so bili toliko časa nedotaknjeni, dokler jih ni zavohal nenasitni čifutski gobec. Danes smo na tem, da to plemo oropa našo sveto zemljo vseh prirodnih zakladov in nam izpremeni preje tako krasno belokranjsko pokrajino v turobno krasno puščavo. Nešteti protesti so imeli nekaj malega uspeha, pač pa je pokazala ta in ona komisija vso koruptnost, ki so jo zanesli čifuti

celo v urade. Vse to bi bilo že potrpeti, če bi videli na drugi strani radodarno roko za našo kulturno-gospodarsko stvar in pa dostojno obnašanje čifutske gospode in njenih uslužbencev. To, kar se godi zadnji čas okoli »Slavonije« na črnomaljskem kolodvoru pa zaževa našo organizacijo in zato povemo prav odločno, da mora biti izzivaju takojšnji konec, sicer naj si dična »Slavonija« vse posledice pripiše sama. Uslužbenec te tvrdke ali sosednje je javno govoril, da je treba dva člana črnomaljske finančne straže ubiti, ker sta Orjunaša, neki Vud je zopet javno kričal, da mora teči križ za svobodo. Tega so djali pod ključ in so ga čez par dni izginali. Ravno tako izzivajo Radičev-

ci teh tvrdk po črnomaljskih gostilnah in hujskajo. Izjavljamo, da se na domačih tleh od pritepenecv, ki so prišli pustošiti naše kraje, ne bomo dali izzivati in da bomo napravili konec vsemu.

Naše oblasti pozivamo, da pazijo na te tiče in da nastopijo proti njim z vso strogostjo, sicer pade odgovornost na nje. Enako prosimo čifutsko gospodo, da naj nikari preveč ne izziva z nepotrebnim švabčarjenjem. Naše Orjune bodo odšlej pazile na vse, da ne bo naša lepa Bela Krajina opustošena in otrovana po lakomnih tujcih.

Iz Novega mesta. V zadnjem času se množijo na vse poštene rojake v Novem mestu napadi v »Slovenca«. Posebno so si vzeli na mu-

ho tukajšnje Orjune, katere nočejo pustiti pri miru. Najsi je naša trdna volja nikogar ne izzivati.

Ne zadostuje, da apostrofirajo naše člane z kavarniškim »vici«, za katere so plačani, ampak zasmejujejo celo organizacijo, da bode zborovala v hlevu na Grmu, in zadnjič, da je baje neki grmski učitelj napadel drugo učiteljico itd. Na tej stvari ni nič drugega, kakor da je dotična učiteljica odbornica fašistovske organizacije v Sežani, kjer zaradi njene laške navdušenosti trpi naše ljudstvo in učiteljstvo. Dotični trije junaki so nad vse dostojno vprašali, če je identična in ko je priznala, so ji rekli, da pač ni lepo biti v Jugoslaviji, katere največja sovražnica je ravno ona, in da na-

Posetnike ljubljanskega velesejma opozarjamo, da ima »Orjuna« na sejmščini lasten paviljon, kjer se bodo prodajale propagandne nacionalistične brošure, razglednice, slike ter časopis »Orjuna«. Ker je čisti dobiček namenjen fondu za nacionalistične žrtve, prosimo obilne podpore.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. V LJUBLJANI
protija

PREMOG

IZ SLOVENSkih PREMOGOVNIKOV vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo **INOZEMSKI PREMOG IN KOKS** vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete.

NASLOV:

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. V LJUBLJANI
MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 15/II.

Posluje po celi Jugoslaviji.
Ustanovljena leta 1913. Delniška glavica znaša 3.000.000 Din v zlatu.

„JUGOSLAVIJA“

splošna zavarovalna družba v Beogradu.

Ravnateljstvo za Slovenijo v LJUBLJANI

sklepa:

1. požarna zavarovanja,
2. življenjska zavarovanja,
3. nezgodna in jamstvena zavarovanja,
4. zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vioma,
5. transportna zavarovanja,
6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stakla.

Največji tu delujoči zavod. Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelak) in „Franko-Hongroise“ ves njihov kupčijski obstož v naši državi. — Najnižje tarife. Takojšnja plačila škod.

Glasom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nado-meščajo police splošne zavarovalne družbe „JUGOSLAVIJE“ ženitvene kavelje za častnike.

Telefon 571.

Pisarna: DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 15.

Telefon 571.

LJUBLJANSKA POSOJILNICA R. Z. Z. O. Z.

Obrestuje

vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po

8%

v novopreurejenih prostorih

V LJUBLJANI

MESTNI TRG št. 6

Večje in stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru.

Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.

Posojila daje proti popolni varnosti na vknjižbo, proti poroštvu in proti zastavi.

KUVERTA

d. z. o. z.

KONFEKCIJSKA TVORNICA

LJUBLJANA,

Vožarski pot 1.

**TVORNICA
KUVERT**

**IMA VEDNO V ZALOGI
IN IZDELUJE PO NAROČILU
VSE VRSTE KUVERT**

**NA ŽELJO POŠLJEMO
VZORCE!**

Posetniki velesajma! Obiščite

MANUFAKTURNO VELETRGOVINO

HEDŽET & KORITNIK

LJUBLJANA

BRZOJAVI: HEDŽET

TELEFON 75

FRANČISKANSKA ULICA 4.

redi bolje, ako odide tja, kamor jo vleče srce.

Ko se je sklicevala na svojega očeta, se je isto tudi njemu povedalo. On pa je zahteval oblastno intervencijo, katero je tudi Orjuna izvršila, namreč, da je celo zadevo prepustila politični oblasti.

Gospodična Hermina Turšič se ni policijsko prijavila, čeprav je že cel mesec v Jugoslaviji. Da kot fašistinja poroča svojim italijanskim prijateljem, kaj je pri nas novega, je gotova stvar.

Torej le potegujte se za take bolnike.

Bevke pri Vrhniki. Tudi pri nas se opažajo sadovi kleroboljševske hujskarije. Preteklo nedeljo ponoči so člani katoliškega prosvetnega društva iz zasede napadli z koli in vilami nekoga ljubljanskega Orjunaša (Tržačana), ki se je vračal domov. Preje se je nahajal v gostilni pri Špelaku, kjer se je vršila domača plesna zabava — med katero so ga večkrat popraševali, »ali si tudi ti Orjunaš?«, na kar jim je odgovoril »da«. Koliko imaš pa mesečne plače? Seveda takoj videč, da ima z Domoljubarij posla, — jim je pojasnil, da to ne odgovarja istini ter se potem zadržali popolnoma v miru. Že pred njegovim odhodom iz lokala so se nekateri odstranili. Ko pa se je naš član vračal domov so ga ti dobro poznani katoliški verniki napadli prav pobalinsko. Sreča, da se je iz opasnosti takoj odstranil, sicer bi lahko postal žrtev golega klerikalnega fanatizma. Ti figarji kar javno groze našim članom in pravijo, da bodo Kristusove nauke odslej točno izpolnjevali. — Res prav vzorna katoliška vzgoja. Vidite vi zaslepljeni á la Jeraj, da se Vaših groženj ne bojimo in da bomo povrnili vsak napad na našega člana z obrestmi. Orjuna stoji na straži! Kar Vas je še poštenih Jugoslovancev, pozivamo Vas, da vstopite pod naše vilhravoče zastave. — zmagaja je naša, ker mora priti. Živele kmečke Orjune.

Kmetje Orjunaši!

Sv. Križ na Vipavskem. Gospod, bolje rečeno podla baraba, komisar fašist Lulik na Cesti se je pred par dnevi opravičeval v »Slovenskem Narodu«, da je storil mnogo dobrega v blagor izsesavanega križkega občinstva. Tudi, da ni res, kar so pisali o njem naši listi v obljubljeni deželi Italiji. Bil je, kot trdi, vedno ljubezniv in blag mož, res oče Vipavskega ljudstva.

Tako Iskarijot! Prvo si prodal in zatajil rodno mater, ni Ti bilo dovolj, vlekli si s seboj še 63 naših dobrih ljudi. Ti, ki si bil komunist, vlekli si za seboj bedne delavce, da so pomagali terorizirati bedno ljudstvo. Ne vedi, da so sinovi sivega Čavna tudi v Jugoslaviji na braniku svete naše domovine. Naše sokolsko oko dobro vidi delo naših

izdajic. Pot ti je v našo Jugoslavijo zabranjen za vselej! Vedi, da ko naše čete prekoračijo umetno mejo, bodeš Ti med prvimi visel na prvi veji bližnjega drevesa, v stud in gnus Tovji rodni materi.

Orjunaš izpod sivega Čavna.

Sramotni oder.

Habt acht! Tako je poveljeval načelnik »Orlov« prošlo nedeljo v Kranju. So pač to ostanki »Jungschütza«.

Slovenoljubi. Dočim so usta naših avtonomistično nadahnenih klerikalcev polna ljubezni do mile slovensčine, se vedno radi poslužujejo premile »špraha izza časov presvit-le monarhije«. Tako tudi g. L. B. Hafner, Eisen und Nägelfabrik, Kropp, Krain. Mož je drugače velik Slovenec in brat zaslužnega Orla, kaplana Hafnerja, ki bi svojega brata že lahko poučil, da živimo že pet let v jugoslovenski Kropi. Sicer bomo prevzeli ta pouk mi sami.

Sovražnica Orjune je tudi g. grofica A., uslužbena pri tukajšnjem poštnem čekovnem uradu. Pri zabavljanju čez Orjuno se poslužuje besed, ki ne pristojajo ravno dami z modro krvjo. Opozarjamo jo kot kavalirji, naj s tem preneha, ker bomo sicer prisiljeni nastopiti proti nji tudi na strožji način!

ZRNA.

Postojna, 11. avgusta. Izvirno poročilo »Slovenca«. Danes se je telefonično javil »Slovenčevemu« uredništvu predsednik Oblastnega odbora Orjune inž. Marko Kranjec in mu je ponudil 250.000 lir po najnižjem tečaju, ki mu jih lahko našteje vsak trenutek — g. Smodej bo že vedel, kam...

Radič je dejal, ko je prestopil meje naše države nekako takole: »Stopil sem v III. rdečo seljaško internacionalo in to na osnovi hrvatskega nacionalnega prava, zato pa tudi hočem pomagati kraljevski srbski vladi v Beogradu.«

Nevi pravdi! Ej tetka, boste videli, pa še prav v kratkem času, kako se Orjuna skriva in kje ima skrito orožje in municijo. Le brez skrbi bodite za Orjuno. Pazite, da vam celo ne prikrajša jezička pri opravljanju.

Cenjene obiskovalce velesajma

opozarjamo, da naj vsekakor pose-tijo najsolidnejšo dobaviteljico angleškega in češkega sukna, tyrdko

DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA.

PAVILJON „I“ 407.

Modna in športna trgovina

P. MAGDIČ

LJUBLJANA, nasproti glavne pošte.

Priporočila za dame:

hišne halje - bluze - svilene in etamin obleke - vrhnja in spodnja krila - perilo - steznike - rokavice - svilo in vse nakitne predmete.

Priporočila za gospode:

klobuke - čepice - perilo vseh vrst - kravate - telovnike - dežnike - palice turistovske in športne predmete.

vedno zadnje novosti!